

KIẾN XƯƠNG

Đẩy mạnh ứng dụng khoa học kỹ thuật trong sản xuất nông nghiệp

Với sự phát triển mạnh mẽ, khoa học công nghệ (KHCN) đang ngày càng đến gần hơn với nông dân, tạo nên những chuyển biến tích cực trong sản xuất nông nghiệp. Từ phương thức canh tác truyền thống, nhiều nông dân ở Kiến Xương đã ứng dụng KHCN vào sản xuất, nâng cao hiệu quả kinh tế, tăng thu nhập, hướng tới xây dựng nền nông nghiệp hiện đại, bền vững.

Mô hình trồng dưa lưới trong nhà màng của bà Đoàn Thị Huệ, xã Bình Định (Kiến Xương) mang lại hiệu quả kinh tế cao.

Thời gian gần đây, trên địa bàn huyện Kiến Xương xuất hiện nhiều mô hình nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao để nâng cao giá trị thu nhập trên đơn vị diện tích. Điển hình như gia đình bà Đoàn Thị Huệ, thôn Sơn Trung, xã Bình Định mạnh dạn đầu tư 1.500m² nhà màng, lắp đặt hệ thống tưới nhỏ giọt trồng dưa lưới, dưa lê.

Bà Huệ cho biết: Năm 2021, gia đình tôi đầu tư gần 800 triệu đồng xây dựng 2 khu nhà màng với tổng diện tích 1.500m², trồng gần 5.000 gốc dưa. Vụ đầu tiên vừa làm vừa học hỏi nên năng suất chưa cao, nhưng vụ dưa thứ hai rất thành công. Gần 5.000 gốc dưa tôi thu được trên 10 tấn quả. Với giá bán tại vườn đạt từ 40.000 - 45.000 đồng/kg, trừ chi phí, mỗi vụ tôi thu lãi trên 100 triệu đồng. Trồng dưa ứng dụng công nghệ cao trong nhà màng giúp cho cây dưa sinh trưởng, phát triển tốt hơn, ít bị ảnh hưởng của thời tiết bất thuận, ít sâu bệnh hại, tiết kiệm công lao động hơn rất nhiều so với cách canh tác truyền thống hiện nay, nhưng phải thực hiện rất cẩn thận ở tất cả các khâu

tra chất lượng nước tưới, phân bón, điều khiển hệ thống tưới, thụ phấn, tuyển trái... Mỗi năm tôi trồng từ 3 - 4 vụ dưa.

Để khai thác tiềm năng thế mạnh của huyện nông nghiệp, phát huy truyền thống thâm canh lúa, huyện Kiến Xương xác định mục tiêu đẩy mạnh nền nông nghiệp hiện đại, nông nghiệp sạch, nông nghiệp hữu cơ gắn với phát triển công nghiệp chế biến nông sản, thích ứng với biến đổi khí hậu, kết nối bền vững các chuỗi giá trị trong, ngoài tỉnh, tạo sức bật và đem lại sự đột phá mới trong lĩnh vực nông nghiệp. Thời gian học hỏi nên năng suất chưa cao, nhưng vụ dưa thứ hai rất thành công. Gần 5.000 gốc dưa tôi thu được trên 10 tấn quả. Với giá bán tại vườn đạt từ 40.000 - 45.000 đồng/kg, trừ chi phí, mỗi vụ tôi thu lãi trên 100 triệu đồng. Trồng dưa ứng dụng công nghệ cao trong nhà màng giúp cho cây dưa sinh trưởng, phát triển tốt hơn, ít bị ảnh hưởng của thời tiết bất thuận, ít sâu bệnh hại, tiết kiệm công lao động hơn rất nhiều so với cách canh tác truyền thống hiện nay, nhưng phải thực hiện rất cẩn thận ở tất cả các khâu

tra chất lượng nước tưới, phân bón, điều khiển hệ thống tưới, thụ phấn, tuyển trái... Mỗi năm tôi trồng từ 3 - 4 vụ dưa.

Để khai thác tiềm năng thế mạnh của huyện nông nghiệp, phát huy truyền thống thâm canh lúa, huyện Kiến Xương xác định mục tiêu đẩy mạnh nền nông nghiệp hiện đại, nông nghiệp sạch, nông nghiệp hữu cơ gắn với phát triển công nghiệp chế biến nông sản, thích ứng với biến đổi khí hậu, kết nối bền vững các chuỗi giá trị trong, ngoài tỉnh, tạo sức bật và đem lại sự đột phá mới trong lĩnh vực nông nghiệp. Thời gian học hỏi nên năng suất chưa cao, nhưng vụ dưa thứ hai rất thành công. Gần 5.000 gốc dưa tôi thu được trên 10 tấn quả. Với giá bán tại vườn đạt từ 40.000 - 45.000 đồng/kg, trừ chi phí, mỗi vụ tôi thu lãi trên 100 triệu đồng. Trồng dưa ứng dụng công nghệ cao trong nhà màng giúp cho cây dưa sinh trưởng, phát triển tốt hơn, ít bị ảnh hưởng của thời tiết bất thuận, ít sâu bệnh hại, tiết kiệm công lao động hơn rất nhiều so với cách canh tác truyền thống hiện nay, nhưng phải thực hiện rất cẩn thận ở tất cả các khâu

dụng thiết bị bay không người lái để phun thuốc bảo vệ thực vật, bón phân, 5% khâu sấy. Xã Bình Thanh, Bình Định đã sử dụng phần mềm quản lý số hóa đồng ruộng. Ông Đặng Văn Quang, Giám đốc HTX SXKD DVNN xã Bình Thanh cho biết: Từ diện tích 30ha năm 2022, đến nay chúng tôi đã xây dựng vùng sản xuất lúa giống tập trung với diện tích 120ha xóa bỏ bờ ngân, từ đó tăng diện tích sản xuất, giảm sự gây hại của chuột, cỏ, thuận tiện áp dụng cơ giới hóa đồng bộ các khâu sản xuất từ đó giảm chi phí, tăng thu nhập cho nông dân.

Trong chăn nuôi, nhiều trang trại ứng dụng hệ thống máng ăn, máng uống tự động, bán tự động; hệ thống camera theo dõi vật nuôi được kết nối internet và điều khiển thông qua điện thoại thông minh. Nuôi trồng thủy sản có mô hình nuôi cá trong ao bán nổi ứng dụng công nghệ sinh học để xử lý môi trường, sử dụng máy cho ăn tự động... ở các xã Bình Định, Vũ Bình, Vũ Hòa mang lại hiệu quả kinh tế cao.

Ông Đỗ Xuân Khu, Phó Chủ tịch UBND huyện cho biết: Xác định việc đẩy mạnh ứng dụng KHCN trong sản xuất nông nghiệp đạt hiệu quả bền vững, lâu dài, yếu tố quan trọng và quyết định sự thành bại đó là người dân tin tưởng và làm theo do đó huyện chúng tôi công tác đào tạo nghề cho nông dân; đẩy mạnh kêu gọi, thu hút các công ty, doanh nghiệp vào địa bàn đầu tư các cơ sở sản xuất, mô hình kinh tế có ứng dụng KHCN. Năm 2023, huyện có thêm 8 sản phẩm OCOP 3 sao, trong đó có 6 sản phẩm nông nghiệp: hành tía xã Quang Trung, lạc đỏ xã Vũ An, chà cả xã Thanh Tân, chè xanh xã Quốc Tuấn, mấm cây xã Bình Thanh, bột sắn dây xã Bình Nguyên... Ứng dụng KHCN trong sản xuất nông nghiệp đã góp phần nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm, giải quyết việc làm, nâng cao thu nhập cho người dân, giảm nghèo và đẩy mạnh cơ cấu lại ngành nông nghiệp trên địa bàn.

NGÂN HUYNH

Chị Nguyễn Thị Tâm (người bên phải) và nhiều phụ nữ ở xã Mê Linh trong độ tuổi trung niên vẫn có việc làm, thu nhập ổn định từ nghề làm dưa thép và bẫy chuột bán nguyệt.

LÀNG NGHỀ CƠ KHÍ XÃ MÊ LINH

Đổi mới để duy trì và phát triển

Xã Mê Linh (Đông Hưng) từ lâu nổi tiếng với nghề sản xuất dưa thép và bẫy chuột bán nguyệt. Để duy trì, phát triển làng nghề, mỗi người thợ thủ công nơi đây đã không ngừng đổi mới phương pháp sản xuất, chủng loại sản phẩm và cách tiếp cận thị trường.

Ông Phạm Văn Diện, Phó Chủ tịch UBND xã chia sẻ: Là địa phương có nhiều nghề song nghề sản xuất dưa thép, bẫy chuột bán nguyệt mang lại thu nhập khá hơn cả cho bà con, đóng góp lớn vào sự phát triển kinh tế của địa phương. Giá trị sản xuất từ nghề sản xuất dưa thép và bẫy chuột đạt hơn 50 tỷ đồng/năm. Một vài năm gần đây, số hộ làm nghề tuy giảm do có sự chuyển dịch cơ cấu kinh tế của địa phương và do khó khăn về thị trường nhưng sản lượng sản phẩm và doanh thu của làng nghề lại tăng cao hơn nhờ các hộ dân năng động tìm kiếm thị trường tiêu thụ và việc ứng dụng máy móc, công nghệ mới vào sản xuất.

Đến thăm gia đình ông Nguyễn Quang Vinh, thôn Tiến - một trong những hộ sản xuất quy mô lớn của làng nghề cơ khí, các công nhân đang tập trung sản xuất dưa thép và chế tạo bẫy chuột để kịp phục vụ bà con nông dân khắp cả nước chuẩn bị bước vào sản xuất vụ xuân năm 2024 cũng như xuất khẩu vào thị trường Campuchia. Ông Vinh cho biết: Tôi làm nghề sản xuất dưa thép và bẫy chuột gần 40 năm nhưng chưa khi nào gặp nhiều khó khăn như giai đoạn vừa qua. Giá thép cao, nhân lực lao động thiếu, thị trường dần thu hẹp khiến nhiều hộ không trụ vững phải bỏ nghề. Chỉ những gia đình có khả năng đầu tư máy móc, công nghệ vào sản xuất để tăng năng suất, hạ giá thành và tích cực đi xúc tiến thương mại mới duy trì được nghề. Như gia đình tôi phải đầu

tư vài trăm triệu đồng mua máy rèn, máy bằm rỗng dưa, máy rút thép, máy mài... để sản xuất. Ngoài ra, chúng tôi cũng phải nghiên cứu đa dạng chủng loại hàng hóa theo hướng duy trì sản xuất dưa phục vụ sản xuất tiểu thủ công nghiệp kết hợp phát triển dưa phục vụ ngành sản xuất cơ khí công nghiệp với các mẫu như dưa lập là, dưa 3 cạnh, dưa vuông, tròn, đủ các kích cỡ mới có thể tồn tại được. Mỗi năm gia đình sản xuất và tiêu thụ được khoảng hơn 50.000 sản phẩm dưa các loại và hơn 1 triệu chiếc bẫy chuột bán nguyệt, doanh thu xấp xỉ 3 tỷ đồng, trừ mọi chi phí còn lại 250 triệu đồng.

Hiện nay, ở làng nghề cơ khí xã Mê Linh có 124 hộ còn duy trì sản xuất dưa thép và bẫy chuột, chủ yếu ở các thôn Tiến, Hậu, An Vinh, tạo việc làm cho gần 300 lao động. Chị Nguyễn Thị Tâm ở thôn Tiến chia sẻ: Bây giờ phần lớn các công đoạn sản xuất đều có máy móc hỗ trợ, công việc cũng đỡ vất vả nên những người trung và cao tuổi như chúng tôi còn gần bỏ làm được. Bản thân tôi vừa tranh thủ công việc đồng áng, chăm lo gia đình vừa làm nghề, bình quân thu nhập mỗi tháng được 4,5 triệu đồng góp phần cải thiện chất lượng cuộc sống cho gia đình. Còn chị Nguyễn Thị Hiếu, chủ hộ sản xuất dưa thép và bẫy chuột ở thôn An Vinh cho biết: Mấy năm gần đây, làng nghề cơ khí gặp nhiều khó khăn, chúng tôi phải tìm mọi cách để duy trì sản xuất từ việc đầu tư máy móc, đa dạng chủng loại hàng hóa đến việc trực tiếp mang sản phẩm đi quảng bá, chào bán, phát triển thị trường ở cả trong và ngoài nước. Chúng tôi cố gắng gìn giữ và phát triển nghề truyền thống của ông cha, mong muốn lớn nhất là tạo việc làm, thu nhập ổn định

cuộc sống cho những lao động đã gắn bó gắn cả cuộc đời với nghề này, nay nếu họ bị mất việc thì cũng không biết chuyển đổi sang làm nghề gì.

Đưa chúng tôi đi thăm các hộ sản xuất trong làng nghề, ông Trần Văn Kiên, Phó Chủ tịch Hội Nông dân xã Mê Linh phấn khởi cho biết: Ở làng nghề cơ khí, 100% hộ làm nghề đều có điều kiện kinh tế khá, trong đó có khoảng 15% số hộ làm chủ xưởng sản xuất lớn thuộc diện giàu. Nghề sản xuất dưa thép và bẫy chuột phát triển còn kéo theo các nghề khác như tái chế sắt vụn, cán thép, rèn dao, kéo và dịch vụ, thương mại của địa phương phát triển. Hiện nay, ngành nghề tiểu thủ công nghiệp đang tạo việc làm cho gần 800 lao động, giá trị sản xuất đạt gần 100 tỷ đồng/năm.

Để bảo tồn nghề truyền thống và phát triển các hộ tiểu thủ công nghiệp, cấp ủy, chính quyền xã Mê Linh đang tích cực tuyên truyền, vận động bà con mở mang ngành nghề, có cơ chế khuyến khích, hỗ trợ thiết thực. Ông Phạm Văn Diện, Phó Chủ tịch UBND xã cho biết thêm: Chính quyền xã luôn tạo thuận lợi về thủ tục hành chính, tín chấp cho các hộ vay vốn đầu tư; vận động các hộ mở rộng quy mô sản xuất, đưa nhà xưởng sản xuất tập trung vào cụm công nghiệp Mê Linh; cung cấp thông tin và hỗ trợ bà con tham gia các hội chợ để quảng bá, tìm kiếm đối tác đẩy mạnh tiêu thụ sản phẩm. Phát triển công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp là một trong những ưu tiên chỉ đạo của địa phương nhằm nâng cao thu nhập, đời sống của nhân dân và góp phần tạo nên tăng trưởng trong huyện Mê Linh xây dựng nông thôn mới nâng cao và tiến tới đạt xã nông thôn mới kiểu mẫu một cách bền vững.

KHÁC QUẢN

Những ngày giáp tết Nguyên đán, chúng tôi như được hòa mình vào những vườn hoa, cây cảnh rực rỡ sắc màu của anh Nguyễn Quốc Thịnh, thôn Vân Đài, xã Chí Hòa (Hưng Hà). Từ cảnh đồng chiêm trũng, bỏ hoang, anh Thịnh đã dệt hoa trên vùng đất này.

Nhiều năm qua, những diện tích đất nông nghiệp tại thôn Vân Đài thường xuyên bị ngập úng, cây lúa thường bị thất thu, do đó nhiều hộ dân không màng mà với đồng ruộng. Tiếc đất, lại sẵn có niềm đam mê làm giàu trên quê hương, từ năm 2017, được chính quyền địa phương tạo điều kiện, anh Thịnh quyết định thuê lại ruộng của bà con để trồng hoa, cây cảnh. Ban đầu anh trồng hoa thiên lý nhưng do không phù hợp với chất đất nên thiệt hại gần 200 triệu đồng. Anh chia sẻ: Nản chí không phải là tính cách của tôi, thất bại tôi xem đó là bài học và cần rút ra kinh nghiệm cho lần sau. Vì thế, tôi tiếp tục tìm tòi, học hỏi và đầu tư công sức, kinh phí cải tạo cánh đồng chiêm trũng để trồng các loại hoa, cây cảnh khác. Trên diện tích 7 mẫu ruộng, tôi chia thành 3 khu gồm: cây giống, hoa chậu, cây công trình. Đồng thời, lựa chọn trồng các loại cây như: tùng, mai vạn phúc, mầu đơn, nhài Nhật, tường vi và sản xuất các loại hoa đáp ứng thị hiếu của

Thu nhập từ trồng hoa, cây cảnh của anh Nguyễn Quốc Thịnh đạt hàng trăm triệu đồng/năm.

người dân. Bên cạnh đó, chúng tôi còn áp dụng nhiều biện pháp khoa học kỹ thuật vào trồng, chăm sóc để nâng cao giá trị sản xuất.

Hiện nay, mô hình của anh Thịnh đang tập trung trồng 30 loại hoa gồm: gần 10.000 cây nhài Nhật, 3.000 cây mai vạn phúc, 1 vạn cây mầu đơn, hàng

nghìn chậu hoa cảnh và nhiều cây công trình khác phủ xanh vùng đất chua trũng trước kia. Đến thời điểm này, anh Thịnh đã xuất bán được khoảng 30%

số lượng hoa, cây cảnh phục vụ thị trường tết Nguyên đán Giáp Thìn. Để từng bước xây dựng thương hiệu, anh Thịnh còn lập trang web riêng bán hàng online quảng bá sản phẩm. Chính vì vậy, lượng cây gia đình anh trồng đến đâu được bán hết đến đó, cứ mỗi sào thu lãi trên 30 triệu đồng/năm. Anh Thịnh cho biết thêm: Với phương thức trồng cây tán thấp xen canh với cây tán cao để tránh lãng phí đất và lựa chọn trồng giống cây trồng phù hợp với vùng đất trũng nên lúc nào nhà vườn cũng đa dạng các loại cây. Mô hình vườn hoa cây cảnh của tôi không chỉ phục vụ cho mục đích thương mại mà còn sẵn sàng đón du khách tới tham quan, chụp ảnh miễn phí với mong muốn lan tỏa một không gian trong lành, góp phần phát triển du lịch cho quê hương.

Không chỉ biến cánh đồng chiêm trũng nở hoa, làm giàu cho gia đình, anh Thịnh còn tạo việc làm thường xuyên cho 8 lao động địa phương với thu nhập ổn định. Ông Đặng Văn Sửu, thôn Vị Giang, xã Chí Hòa cho biết: Tôi làm việc ở đây đã 4 năm, công việc thường ngày là nhặt cỏ, chiết cây, cắt tỉa, tạo dáng cho cây... Công việc phù hợp với độ tuổi chúng tôi, thu nhập đạt từ 3 - 4 triệu đồng/tháng.

Đến thăm mô hình trồng hoa, cây cảnh của anh Thịnh,

chúng tôi bị níu chân bởi những cảnh hoa đang đua sắc, những hàng cây xếp nổi trên các chân ruộng đang chờ xuất bán; rộn ràng trên những vườn hoa là tiếng người mua, người bán, không khí ngập tràn sắc xuân. Chị Tô Thị Thương, xã Minh Hòa cho biết: Chúng tôi không nghĩ ngay ở vùng đất nông thôn này lại có mô hình trồng hoa, cây cảnh được quy hoạch khoa học, gọn gàng và tràn đầy hương sắc như thế. Đến đây, chúng tôi thoải mái chiêm ngưỡng, chụp ảnh và mua sắm nhiều loại hoa, cây cảnh để trang hoàng nhà cửa chuẩn bị đón tết.

Với suy nghĩ, người lười chú đất không lưỡi, anh Thịnh luôn chủ động xoay vòng đất, tận dụng từng tấc đất để trồng hoa, cây cảnh. Có lẽ, tình đất, tình người đã làm anh yêu hơn, gần gũi hơn với những mầm sống đang nở hoa trong đất. Một mùa xuân mới lại về với vạn vật sinh sôi, hy vọng trong thời gian tới, mô hình trồng hoa, cây cảnh của anh Thịnh sẽ trở thành mô hình nông nghiệp sinh thái để thu hút khách đến tham quan, chiêm ngưỡng, tạo môi trường xanh cho quê hương.

THANH THUY

Anh Nguyễn Quốc Thịnh chăm sóc hoa chuẩn bị xuất bán.